

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Кафедра германської філології

ЗАТВЕРДЖЕНО НА ЗАСІДАННІ КАФЕДРИ
Завідувач кафедри
к.філол.н, доц. Камишова Т.М.

(протокол № 1 від 31.08.2022 р.)

РОБОЧА ПРОГРАМА ПРАКТИКИ

Навчальна практика (мовна) для здобувачів вищої освіти

Рівень вищої освіти:	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань:	<u>03 Гуманітарні науки</u>
Спеціальність:	<u>035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська</u>
Освітня програма:	<u>Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (першого рівня вищої освіти)</u>

Запоріжжя, 2022

Розробники: Камишова Т.М., кандидат філологічних наук, доцент

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми

Т.М.Камишова

Робоча програма навчальної практики (мовної) для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня складена відповідно до освітньої програми підготовки за спеціальністю 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, галузі знань 03 “Гуманітарні науки”.

Програма навчальної практики (мовної) підпорядкована здійсненню **мети практики:**

- **практичної мети:** формувати у здобувачів вищої освіти комунікативну, лінгвістичну та соціокультурну компетентності, що забезпечать уміння ефективно і гнучко використовувати іноземну мову в різноманітних ситуаціях соціального, навчально - академічного та професійного спілкування;
- **когнітивної мети:** формувати у здобувачів когнітивну компетентність у взаємозв'язку з іншими видами компетентностей;
- **емоційно-розвиваючої мети:** формувати у здобувачів позитивне ставлення до оволодіння як мовою, так і культурою англійського світу;
- **освітньої мети:** розвивати у здобувачів здатність до самооцінки та самовдосконалення, що допоможе їм успішно завершити курс вищої освіти і стане передумовою їх наступного професійного росту. Освітні цілі реалізуються завдяки читанню різноманітних пізнавальних текстів іноземною мовою, що дають можливість ознайомитися з історією, географією, традиціями, побутом, сьогоденням країн англійського світу а також у процесі оволодіння лінгвістичними поняттями;
- **професійної мети:** формувати у здобувачів професійну компетентність шляхом ознайомлення їх з різними методами і прийомами навчання іноземної мови та залучення до виконання професійно орієнтованих завдань;
- **виховної мети:** виховувати і розвивати у здобувачів почуття самосвідомості; формувати вміння міжособистісного спілкування, необхідні для повноцінного функціонування як у навчальному середовищі, так і за його межами, що сприяє формуванню їх світогляду та ціннісних орієнтацій, розвитку мислення, пам'яті, уяви. Навчання різних видів мовленнєвої діяльності має проводитися на основі сформованих мовних навичок: фонетичних, лексичних та граматичних. Навчально-тематичний план з курсу «Практичний курс англійської мови з мовленнєвою практикою та курсовою роботою» передбачає складання екзаменів та заліків по закінченні кожного семестру упродовж усіх років навчання.

Завданнями навчальної практики (мовної) є:

- створити у здобувачів відповідну базу знань для вільного користування англійською мовою у професійних, наукових та інших цілях;
- забезпечити володіння чотирма видами мовленнєвої діяльності на відповідному рівні;
- на базі синтаксичних, семантичних та фонетичних правил і закономірностей англійської мови, та соціокультурних знань і вмінь здійснювати іншомовну комунікацію;
- застосовувати культурологічну інформацію у професійній діяльності та використовувати власний досвід оволодіння іншомовним мовленням у викладацькій діяльності;
- удосконалювати мовленнєву підготовку шляхом використання автентичних англомовних матеріалів;
- демонструвати впевненість і позитивну мотивацію у користуванні англійською мовою;
- усвідомлювати важливість і необхідність оволодіння всіма чотирма видами мовленнєвої діяльності;
- усвідомлювати зміст і основні завдання курсу практики усного та писемного мовлення.

2. Перелік програмних компетентностей, які набуваються під час практики:

Інтегральна компетентність

ІК1 Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в галузі філології (лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу) в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК 5 Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 8 Здатність працювати в команді та автономно.

ЗК 9 Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 12 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Фахові компетентності спеціальності (ФК). Загально-професійні (базові)

ФК 2 Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.

ФК 6 Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя.

ФК 9 Усвідомлення засад і технологій створення текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

ФК 12 Здатність до організації ділової комунікації.

3. Заплановані програмні результати навчання:

ПРН 1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземними мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.

ПРН 6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.

ПРН 10. Знати норми літературної мови та вміти їх застосовувати у практичній діяльності.

ПРН 11. Знати принципи, технології і прийоми створення усних і письмових текстів різних жанрів і стилів державною та іноземними мовами.

ПРН 17. Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.

ПРН 19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.

4. Бази проходження практики.

Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького.

5. Зміст практики

Опис навчальної практики

Найменування показників	Рівень вищої освіти галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика практики
<u>Кредитів:</u> 3 <u>Загальна кількість годин</u> – 90 <u>Тижневих годин:</u> 9	<u>Рівень вищої освіти</u> – перший (бакалаврський) <u>Галузь знань</u> – 03 Гуманітарні науки <u>Спеціальність</u> – 035.041 Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська <u>Освітня програма</u> – Філологія. Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська (першого рівня вищої освіти);	<u>Назва практики:</u> навчальна практика (мовна) <u>Семестр:</u> 2 <u>Термін проходження практики:</u> 2 тижні <u>Вид контролю:</u> залік

Програма навчальної практики.

БЛОК I. Розвиток монологічних здібностей

Тема 1. «Introducing. Greetings» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Складання власних монологів за темою: «Моя Біографія», «Мої інтереси та вподобання». Опрацювання тематичного словнику. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів на тему: «Знайомство з батьками друга», «Привітання з днем народження», «На вечрці», «Телефонна розмова». Вивчення віршів, пісень та римівок. Драматизація діалогів. Робота над перекладом тексту.

Тема 2. «My Family» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Опрацювання тематичного словнику. Складання власних монологів за темою: «Моя родина», «Сімейне свято», «Мій День народження», «Сім'я на відпочинку», «Обов'язки членів родини». Проект: «Мої батьки – найкращі в світі». Робота над перекладом тексту.

Тема 3. «Where we live» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Опрацювання тематичного словнику. Робота з кросвордами, малюнками та фотографіями. Складання власних монологів за темою: «Моя кімната», «Моє рідне місто», «Студентське життя у гуртожитку». Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів: «Розмова про місто та село», «Сучасні умови життя», «У приватному будинку», «Аренда житла», «У готелі». Проект: «Будинок моєї мрії». Робота над перекладом тексту.

БЛОК II. Рольові ігри.

Тема 4. «My working day» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Складання власних монологів за темою: «Мій робочий день», «Як я збираюсь в інститут (на роботу)», «Мої повсякденні обов'язки». Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів: «Дорога в інститут», «В бібліотеці», «У їдальні», «Вечір у гуртожитку». Рольова гра: «На занятті з англійської мови». Проект: «Як живуть та працюють відомі люди».

Тема 5. «Days off and Holidays» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Складання власних монологів за темою: «Літні канікули», «Моє улюблене свято», «Національні свята України». Опрацювання та складання власного тематичного словнику. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів участь у рольових іграх: «Планування сімейної подорожі», «Уікенд за містом», «День народження друга». Вивчення віршів та пісень.

Тема 6. «Professions» – читання та обговорення текстів про різноманітні професії та заняття. Дискусія на тему «Професія вчителя». Складання власних монологів за темою «Моя майбутня професія». Опрацювання та складання власного тематичного словнику. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів участь у рольових іграх: «Вибір професії»; «Пошук роботи»; «Прийом на роботу», «Люди про свої професії». Проект «Характеристика обраної професії(власної або професії батьків, знайомих)».

Тема 7. «Learning English» – читання та обговорення текстів. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Дискусія на тему: «Англійська – міжнародна мова». Складання власних монологів за темою «Як я вивчаю іноземну мову», «Мій улюблений англійський письменник».

Опрацювання та складення власного тематичного словнику. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів участь у рольових іграх: «На уроці іноземної мови», «Розмова з іноземцем», «Подорож до Лондону», «Зустріч із іноземними студентами». Вивчення віршів та пісень.

Тема 8. «Meals» – читання та обговорення текстів про кулінарні вподобання українців, про здорове харчування та особливості харчування у інших країнах. Складання власних монологів за темою «Моя улюблена страва», «Як я вчився готувати», «Кулінарні традиції моєї родини». Опрацювання та складення власного тематичного словнику. Вивчення віршів та пісень. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів участь у рольових іграх: «У ресторані», «Святкова вечеря», «Підготовка до родинного свята», «У продуктовому магазині».

Тема 9. «Seasons and Weather» – читання та обговорення текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди. Складання власних монологів за темою: «Моя улюблена пора року», «Клімат України», «Погода нашого регіону». Вивчення прислів'їв, приказок та народних прикмет про погоду. Опрацювання та складення власного тематичного словнику. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів: «У дощову погоду», «Пікнік», «Прогноз погоди», «Погода в Англії». Вивчення римівок та пісень за темою. Опис малюнків: різні пори року. **Тема 10. «Shopping»** – читання текстів за даною темою. Обговорення змісту текстів у формі дискусій та бесіди.

БЛОК III. Проектне моделювання.

Складання власних монологів за темою: «Види магазинів»; «Як я купую речі». Опрацювання та складання власного тематичного словника. Тренувальні вправи на закріплення лексичного матеріалу. Мовленнєві вправи включають складання діалогів, полілогів участь у рольових іграх: «У магазині іграшок», «У зоомагазині», «Вибір взуття», «У продуктовому магазині», «В магазині стильного одягу», «Сім'я у супермаркеті». Робота з кросвордом, вивчення віршів та пісень. Ілюстрування прислів'їв та приказок.

Індивідуальні завдання, екскурсії під час практики (за наявності)

№ з/п	Індивідуальне завдання, тема екскурсії
1.	Парк імені М.Горького (історія створення парку)

2.	Краєзнавчий музей міста Мелітополь
3.	Кам'яна могила

6. Форми і методи контролю

Контроль виконання програми навчальної практики (мовної) здобувачами складається з поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється керівником практики протягом періоду проходження практики за такими напрямками:

- дотримання вимог трудової дисципліни та техніки безпеки;
- вчасне та якісне виконання здобувачем-практикантом кожного з обов'язкових та запланованих видів діяльності;
- рівень володіння теоретичними знаннями з теми практики;
- здатність поводитися в колективі та креативно підходити до поставлених завдань;
- оперативність виправлення недоліків та помилок, вказаних керівником;
- вчасне оформлення індивідуального завдання та звітної документації згідно вимог.

Форма підсумкового контролю – залік, до якого здобувач вищої освіти подає керівнику практики: звіт з вивчених тем, проекти, презентації. За одне практичне заняття з мовної практики здобувач може отримати максимум 5 балів за повну вичерпну відповідь. Згідно плану навантаження це 40 годин (відповідно 20 практичних занять). 20 занять по максимум 5 балів – відповідає максимум 100 балів за шкалою оцінювання: національною та ECTS.

1 бал – дуже коротка, нечітка, нелогічна відповідь.

2 бали – дуже коротка, нечітка, нелогічна відповідь. Здобувач має уявлення про деякі окремі слова, але не може їх зв'язати на лексико-граматичному і на синтаксичному рівні.

3 бали – коротка, стисла відповідь. Здобувач володіє недосконалою вимовою, але може правильно сприймати на слух іноземну мову. Допускає незначні лексикограматичні помилки, але в цілому має уявлення про предмет.

4 бали – майже вичерпна відповідь. Незначні лексико-граматичні помилки, але в цілому правильна вимова. Здобувач має чітке уявлення про предмет говоріння. Оперує навичками діалогічного і монологічного мовлення. Здобувач використовує достатній словниковий запас, правильно використовує граматичні та синтаксичні конструкції.

5 балів – чітка, логічна, вичерпна відповідь. Гарна, правильна вимова – наслідок ознайомлення зі звуковим складом, його особливостями,

звукосполученням іноземної мови. Здобувач демонструє знання лексико-граматичного матеріалу певної тематики, має багатий словниковий запас. Граматичні та синтаксичні конструкції не викликають певних труднощів. Вступає жваво до дискусії, висловлює свої власні думки. Вільно оперує навичками діалогічного і монологічного мовлення.

Методи – проектні роботи; проведення диспутів; рольові та ділові ігри; захист рефератів; відгадування самостійно складених кросвордів; декламування віршів; відгадування та складання ребусів; виконання пісень.

Форма контролю – диференційований залік.

7. Вимоги щодо оформлення звітної документації про проходження практики

Для звітування здобувач вищої освіти готує зошит з усіма записами практичних занять, виконаними індивідуальними завданнями, самостійною роботою тощо.

8. Критерії оцінювання.

Навчальна практика, яка входить до складу інтегрованої навчальної дисципліни, оцінюється за 100-бальною шкалою, а рейтинг здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни визначається як середнє арифметичне.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
74–81	C		
64–73	D	задовільно	
60–63	E		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

9. Підведення підсумків (звітні конференції, круглі столи тощо)

1. Оформлення звітної документації.
2. Подання звітів з практики керівнику.
3. Отримання заліку.

10. Перелік навчально-методичної літератури

ОСНОВНА ЛІТЕРАТУРА

1. Возна М.О., Гапонів А.Б., Акулова О.О.[та ін.] Англійська мова. I курс: підруч. для студ. та виклад. вищ. навч. заклад. – Вінниця: Нова книга, 2012. – 568 с.
2. Возна М.О., Гапонів А.Б., Васильченко О.Ю., Хоменко Н.С. Англійська мова для перекладачів і філологів. II курс. Підручник. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 344 с.
3. Л.М.Черноватий, В.І. Карабан, І.Ю. Набокова та ін. Практична граматики англійської мови з вправами: Посібник для студентів вищих закладів освіти. Том 1. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 276 с.
4. Л.М.Черноватий, В.І. Карабан, І.Ю. Набокова та ін. Практична граматики англійської мови з вправами: Посібник для студентів вищих закладів освіти. Том 2. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 276 с.
5. W. Somerset Maugham. Theatre. Vintage books. NY. – 2001. – 304p.
6. Возна М.О., Гапонів А.Б. Англійська мова, III курс. Вінниця: Нова Книга, 2007. – 491 с.
7. Возна М.О., Гапонів А.Б., Антонюк Н.М., Хоменко Н.С., Пермінова А.В. Англійська мова. IV курс. Підручник. – – Вінниця: Нова книга. 440 с.
8. Янсон В., Свістун В. Практичний курс англійської мови. Книга III. Київ. “ВП Логос”, 2004. – 397 с.
9. Каушанская В.Л. «Грамматика английского языка». Київ. Инкос, 2009. – 319 с.
10. Krantz Caroline, Norton Julie. Navigate Coursebook. Pre-intermediate Level B1. Oxford University Press, 2015. – 167с.
11. Headway video course. Upper-Intermediate Level. Longman, 2005. – 248с.
12. Кухаренко В.А. Практикум зі стилістики англ. мови. Підручник. Вінниця: Нова книга, 2003. – 160 с.
13. Єфімов Л.П., Ясінецька О.А. Стилістика англ. мови і дискурсивний аналіз. Вінниця: Нова Книга, 2004. – 240 с.
14. Практичний курс основної мови (англійської) [Текст] : навчальний посібник з аналітичного читання для студентів філологічних спеціальностей («Short Stories» by O. Henry) / уклад. О. А. Боговик; Дніпр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. Дніпро. Вид-во П.П. Кулик В.В., 2019. – 207 с.

15. L. M. Montgomery. Anne of Green Gables. Vinnytsia : Nova Knyha, 2006. – 440 с. Практичний курс основної мови (англійської) [Текст] : навчальний посібник з аналітичного читання для студентів філологічних спеціальностей закладів вищої освіти (“The Picture of Dorian Gray” by Oscar Wilde) / уклад. О. А. Боговик; Дніпр. нац. ун-т залізн. трансп. ім. акад. В. Лазаряна. – Д. : Вид-во П.П. Кулик В.В., 2019. – 82 с.

ДОПОМІЖНА ЛІТЕРАТУРА

16. Murphy Raymond. English Grammar in Use. Cambridge University Press, 2014. – 380р.

17. Swan Michael. Practical English Usage. Oxford University Press, 2017. – 653р.

18. Хоменко Е.Г. Граматика англійської мови : навч.посіб. / Е.Г. Хоменко. – 4- те вид., стер. – К. : Знання, 2015. – 606с.

19. A Practical English Grammar: Modality and Non-Finite Forms of the Verb: навчальний посібник для студентів філологічних спеціальностей закладів вищої освіти / А. В. Безруков. Дніпро, 2020. 158 с.

20. Марк Хенкок. English Pronunciation in Use. Longman, 2002. – 248 с.

21. Давид Брезил. Pronunciation for Advanced learners of English. Longman, 2003. – 259 с.

22. Round Up – 6. Oxford, 2001. – 268 с. Oxford Word Skills (Intermediate). Oxford University Press, 2009. – 254с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. <http://englishtips.org/>
2. www.bbc.co.uk
3. www.oup.com/elt
4. <http://linguaspectrumplus.com>
6. <http://englishwell.org>
7. <http://dictionary.reference.com/>
8. https://www.youtube.com/watch?v=kjR-3_ctBMA&ab_channel=Anglo-Link
9. <http://abc-english-grammar.com/1/youtube.htm>
10. <http://abc-english-grammar.com/1/voavid.htm>
11. <http://abc-english-grammar.com/1/slovar.htm>
12. <http://abc-english-grammar.com/1/british-american-dictionary.htm>

13. <http://abc-english-grammar.com/1/dictionaries.htm>
14. http://abc-english-grammar.com/1/slovar_nenormativnoy_leksiki.htm